دورهٔ چهاردهم قانون گذاری — جلسه ۹۷ — شمارهٔ مسلسل ـ ۱۳۵٤

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۲۳ ☆

فهرست مطالب :

۱ ـ تصویب صورت مجلس
۲ ـ تصویب یازده فقره مرخصی
۳ ـ تصویب تمدید مدت کمیسیون انتخابات
٤ ـ قرائت مراسله وزارت دارائی راجع به حل اختلاف بین دولت و رئیس کل دارائی
۵ ـ طرح و تصویب یک قسمت ازلایحه مربوط به متمم قانون دو دوازدهم بودجه
٦ ـ شور بقیه گزارش کمیسیون مربوط به متمم قانون دو دوازدهم
۷ ـ موقع دستور جلسه بعد ـ ختم جلسه

مجلس یکساعت‌وسه‌ربع قبل از ظهر بریاست آقای سیدمحمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه سوم بهمن ماه‌را آقای‌طوسی (منشی) قرائت نمودند☆☆

رئیس ـ اعتراضی برصورت مجلس هست ؟ آقای حاذقی

حاذقی ـ درجلسه پریروز چند فقره پیشنهاد از طرف آقایان دکتر شفق و هاشمی یك پیشنهاد هم مربوط بخود من بودراجع به تبدیل پایهٔ آموزگاری‌ودبیری‌برسمی آقای وزیر فرهنك بنا شد در یك مدت کمی یك مادهٔ الحاقیه ای درست کنند وتقدیم کنند ودر آنجا قید شد که یکماه مدت برای این کار کافی است ولی درصورت جلسه خوانده شدتا اول فروردین‌خواستم که آقای وزیر فرهنك تعیین‌بفرمایند که یکماه کافی‌است‌یا تا اول فروردین مدت راقرارمیدهند ؟

وزیرفرهنك ـ تقاضای‌ما اینکه‌این مدت‌تااول‌فروردین باقی باشد .

رئیس ـ پس‌صورت جلسه صحیح‌است اعتراض دیگری نیست ؟

اردلان ـ بنده اعتراض دارم .

رئیس ـ بفرمائید .

اردلان ـ اینجا نوشته است ۱۱۱ نفر عدهٔ حاضر در مرکز وسه ربع این عده میشود ۸۱ نفر نه ۸٤ نفر بنابراین عده برای‌رأی کافی‌است هرروزهم این‌اشتباه میشود خواهش میکنم اصلاح بفرمائید .

☆ عین مذاکرات مشروح نودو هفتمین جلسه ازچهاردهمین دورهٔ قانون گذاری (مطابق‌قانون‌۸آذرماه ۱۳۰۵)

ادارهٔ تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غایب با اجازه ـ آقای منصف .

غائبین بی اجازه ـ آقایان : فاطمی ـ ذوالقدر ـ نقابت ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ امیر ابراهیمی ـ تولیت ـ بوشهری ـ سلطانی سید ضیاء الدین ـ فداکار ـ جواد مسعودی ـ دکتر رادمنش ـ خلعت بری ـ تهرانی معدل ـ رفیعی ـ رضا تجدد ـ مهندس پناهی

دیرآمدگان بی اجازه ـ آقایان : صمصام ـ مؤید ثابتی ـ شریعت زاده ـ حشمتی ـ دکتر کیان .

مهندس فریور ـ اینطور نیست آقا همان ۸۴ نفر صحیح است (دراین موقع عده کافی شد).

رئیس ـ راست است که اگر ۱۱۱ را به چهار تقسیم کنیم ۲۷ می‌شود وسه مقابل آن ۸۱ است ولی سه نفر باقی میماند ومعمولاً آن باقی مانده بسه ربع اضافه میشود ازاین جهة همانطورکه نوشته شده یعنی ۸۴ صحیح است اعتراض دیگری برصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب شد آقای قبادیان راجع بورود در دستور فرمایشی دارید ؟

اردلان ـ آقا اگر عده ۱۱۲ نفر بود درست سه ربعش ۸۴ نفر بود .

رئیس ـ همانطور که گفته شد اگر باقی مانده را اضافه کنید ۸۴ صحیح است .

قبادیان ـ بنده راجع بدستور مخالفتی ندارم ولی چندین جلسه است بنده استدعای اجازه میکنم چون عرایضی دارم وبعضی مطالب مهم است که بایستی عرض کنم ولی متأسفانه نوبت نشده است وچون احتیاج فوق العاده لازمی بود بنده درخواست نطق قبل ازدستور کردم ودرجلسهٔ سه‌شنبه اجازه خواستم به‌بنده نرسید حالا هم استدعا میکنم که اجازه بفرمائید بنده مطالب خودم راعرض کنم چون خیلی لازم است وخیلی فوریست .

(۲ ـ تصویب ۱۱ فقره مرخصی)

رئیس ـ رأی میگیریم بورود در دستور آقایانیکه موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . عرض کنم آقا این مسئله گزارش کمیسیون مرخصی راجع بمرخصی آقایان ضرورت دارد وچند جلسه است که مانده است اگر اجازه میفرمائید اینها را بخوانند .

جمعی از نمایندگان ـ بفرمائید .

(گزارش مرخصی آقای اقبال به شرح زیر قرائت شد)

آقای اقبال درخواست یکماه مرخصی ازتاریخ حرکت نموده اند ومورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) آقایانیکه موافقند بایکماه مرخصی آقای اقبال قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای پروین گنابادی بشرح زیر قرائت شد)

آقای پروین گنابادی درخواست ۳۸ روز مرخصی ازتاریخ نهم آبان ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با یکماه آن موافقت نموده اینك گزارش آن بعرض میرسد.

رئیس ـ آقایانی که موافقند با یکماه مرخصی آقای پروین گنابادی قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

(گزارش مرخصی آقای اوانسیان به‌شرح زیر قرائت شد)

آقای اوانسیان درخواست ۲۴ روز مرخصی ازتاریخ ۵ آذر ۱۳۲۳ نموده‌اند ومورد موافقت کمیسیون عرایض ومرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس ـ رأی میگیریم به ۲۴ روز مرخصی آقای اوانسیان آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای مهندس پناهی بشرح زیر قرائت شد)

آقای مهندس پناهی درخواست یکماه مرخصی ازتاریخ ۲۸ آذر ۱۳۲۳ نموده‌اند و کمیسیون عرایض ومرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس ـ فرمایشی دارید آقای مجد ضیائی ؟

مجد ضیائی ـ آقای مهندس پناهی یکماه مرخصی خواسته‌اند والان چندین ماه است اینجا نیستند واحتیاجی هم ندارند خوبست پول این مرخصی را به مؤسسات خیریه بدهند .

یکی از نمایندگان ـ آقای مجدضیائی ایشان مریضند و بهمه خیریه هاهم کمك میکنند .

رئیس ـ آقایان اگر موافق نیستند رأی ندهند مانعی

ندارد ، رأی می‌گیریم به یك ماه مرخصی آقای مهندس پناهی ، آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(مرخصی آقای شیخ الاسلام ملایری بشرح زیر قرائت شد)

آقای شیخ الاسلام بواسطه کسالت مزاج برحسب دستور پزشك معالج لازم شده است مسافرتی بنمایند و درخواست ۴۰ روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند و کمیسیون عرایض ومرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانیکه با ۴۰ روز مرخصی آقای ملایری موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای سلطانی بشرح زیر قرائت شد)

آقای سلطانی برای اصلاح امور حوزه انتخابیه خود مسافرتی از تاریخ ۱۵ شهریور ۱۳۲۳ نموده‌اند و ۲۳ روز غایب بوده‌اند واکنون تصویب آن را تقاضا نموده کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانی که با ۲۳ روز مرخصی آقای سلطانی موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای دکتر مجتهدی بشرح زیر قرائت شد)

آقای دکتر مجتهدی درخواست یکهفته مرخصی ازتاریخ ۲۳/۹/۵ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ کسانیکه با یکهفته مرخصی آقای دکتر مجتهدی موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای قبادیان بشرح زیر قرائت شد)

آقای قبادیان یکماه مرخصی داشته اند و در تاریخ ۱۲ خرداد ۱۳۲۳ ازمرخصی خوداستفاده وبمحل حرکت نموده‌اند ولی بواسطه گرفتاریهای محلی و کسالت مزاجی مسافرت ایشان تا ۴ آذر ۱۳۲۳ طول کشیده در خواست تصویب چهار ماه و بیست و سه روز بقیه مدت غیبت مدت خود را نموده اند بموجب گواهی پزشك معالج دوماه و بیست روز از این مدت را مریض و تحت معالجه بوده اند بنا بر این کمیسیون عرایض ومرخصی با دو ماه وبیست روز تمدید مرخصی ایشان موافقت نموده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانیکه با دوماه و بیست روز تمدید مرخصی آقای قبادیان موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . آقای طوسی .

طوسی ـ بنده اجازه میخواهم یك تذکری بکمیسیون محترم عرایض و مرخصی داده‌باشم در همان موقعی که آقایان دو ماه و سه ماه مرخصی تقاضا می کنند و اعضای کمیسیون تصویب میکنند ما هم تصویب میکنیم برای ۸ روز مرخصی آقای پروین یك قدری تأخیر میکنند فکر کنید که این حسن اثر دارد یا نه ؟ ایشان ۳۸ روز مرخصی گرفته‌اند آنوقت فقط ۳۰ روزش را موافقت میکنند حالا به بینید ایشان واقعاً حق دارند گله بکنند .

رئیس ـ اصلا حالا موقع این صحبت نبود آقای پروین ممکنست برای این ۸ روز تجدید تقاضا کنند .

هاشمی ـ آقای پروین تقاضا را تجدید کرده اند .

رئیس ـ مرخصی آقای عامری قرائت میشود ایشان یکماه مرخصی داشته اند و بیست روز از آنرا استفاده کرده‌اند

(گزارش مرخصی آقای عامری بشرح زیر قرائت شد)

آقای عامری درخواست یکماه مرخصی از تاریخ ۳۰ مهر

۱۳۲۳ نموده‌اند ومورد موافقت کمیسیون عرایض‌ومرخصی واقع شده اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانیکه موافقند با یکماه مرخصی آقای عامری قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای ایرج اسکندری بشرح زیر قرائت شد .)

آقای ایرج اسکندری درخواست یك هفته مرخصی از تاریخ ۲۳ آذر ۱۳۲۳ نموده‌اند وتقاضای‌ایشان موردموافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده‌اینك گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانیکه با یکهفته مرخصی آقای ایرج اسکندری موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(گزارش مرخصی آقای دکتر معاون بشرح زیر قرائت شد .)

آقای دکتر معاون بواسطه کسالت مزاج بموجب گواهی پزشك محتاج بمدتی استراحت شده و درخواست یکماه مرخصی از تاریخ۲۳ آذر ۱۳۲۳نموده اند کمیسیون‌عرایض عذر ایشان را موجه تشخیص داده اینك گزارش آن‌تقدیم میشود .

رئیس ـ آقایانیکه با یکماه‌مرخصی آقای‌دکتر معاون موافقند قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد .

عرض کنم دوفقره گزارش دیگر هست که خیلی هم مختصر است یکی‌راجع بتمدید کمیسیون انتخاباتست که‌بلاتکلیف مانده خوانده میشود ، مذاکره‌ای هم ندارد و فوراً رأی گرفته میشود چون کمیسیون معطل است و چند جلسه‌هم هست که اینجا مانده‌است

[۳ ـ تصویب تمدید مدت کمیسیون انتخابات]

(گزارش کمیسیون انتخابات توسط آقای هاشمی بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

کمیسیون انتخابات‌که بموجب تصمیم قانونی مصوب۱۵ شهریورماه ۱۳۲۳ برای اصلاح وتهیه وتنظیم قانون‌انتخابات تشکیل شده بود درتاریخ ۲ آبان ۱۳۲۳ اولین جلسه‌خود را تشکیل و مرتباً هرهفته مشغول کار بوده است وگذشته از بحث درکلیات نظریات دیوان‌کشور ودانشکده حقوق‌را خواسته ومورد توجه قرار داده است بعلاوه سوکمیسیونی نیز برای تهیه وتنظیم طرح مزبور تشکیل وسوکمیسیون هم وظیفه خود را انجام وطرحی هم در این باب تهیه‌کرده است . نظر باهمیت موضوع که ایجاب میکند با مطالعه بیشتری‌گزارش کمیسیون تقدیم مجلس شورای ملی شود و چون مناسب بنظر رسیدکه نظریات آقایان نمایندگان محترم نسبت بحوزه های انتخاباتی ایشان نیز خواسته شود وچون بموجب قانون مزبور لازمست جلب نظر وزارت کشورهم بشود ووزارت‌کشور هنوزنظویه‌خودرا نداده است ونظر باینکه مهلت مقرر دو ماه مذکور در قانون مزبور بتاریخ دوم بهمن ماه ۱۳۲۳ منقضی میشود تقاضا مینماید که مهلت مقرر مزبور را یکماه تمدید نمایند .

رئیس آقایان پنج‌نفر اجازه خواسته‌اند اجازه بدهید یك مخالف ویك موافق حرف بزنند آقای روحی مخالفید ؟

روحی ـ عرض‌کنم یك طوری شده بود که واقعاً کمیسیون‌خیلی‌دقت‌کرد وبنده هم‌که بعضویت‌این‌کمیسیون مفتخرم یکماه را برای تمدیدکم میدانم وپیشنهاد میکنم موافقت بفرمائیدکه این‌کمیسیون تا آخر فروردین ماه ۰ادامه پیدا کند چون اگرکمترازاین مدت باشدکمیسیون نمیتواند کاری انجام بدهد واین موهن است برای مجلس شورای ملی‌که باز هم بیاید این خبر بمجلس برای‌تمدید ووقت مجلس گرفته میشود اینست‌که بنده تقاضا میکنم‌که آقایان موافقت بفرمایند تا آخر فروردین ماه آینده کمیسیون مهلت داشته باشد

رئیس ـ آقای فرمانفرمائیان

فرمانفرمائیان ـ درین باب عرضی ندارم

رئیس ـ آقای دکتر شفق

دکتر شفق ـ بنده‌تصورمیکنم‌که‌این‌کمیسیون‌منظوری و غرضی جزاینکه این موضوع را مطالعه کند ندارد و این چه لزوم دارد که مامدت را تمدید کنیم بعقیدهٔ بنده تاآخر دوره باید اختیار داد و تأکید کرد که هرچه زودتر نتیجهٔ عملیاتش را بمجلس گزارش بدهد

رئیس ـ آقای طباطبائی فرمایشی داشتید ؟

طباطبائی ـ عرض کنم که‌اولااین‌راپرتی‌که‌ازکمیسیون مبتکرات میآید . . . (یکی از نمایندگان ـ کمیسیون انتخابات است) . . . . مقصود من‌این بود وقتی که یك مدت‌قانونی برای یك کمیسیون هست آن مدت قانونی‌که منقضی شدآن کمیسیون‌هم منقضی است و نمیتواند کار کند مگراینکه قانون ونظامنامه‌راجلس‌شورایملی بهم‌بزندمدتی که برای اینکار معین شده بود (توجه بفرمائید) مدتی که برای اینکارمعین شده بودگویا یکماه یا دوماه بوده اینمدت منقضی شد وهنوز کمیسیون کارخودش را نکرده و راپرتش را نداده است و موفق نشده است که‌کارش را بکند آنوقت تقاضامیکندیکماه دیگرتمدید شود تازه خود کمیسیون‌که یکماه خواسته دوسه نفر ازآقایان معتقدند که دو سه ماه تمدید شود این بعقیدهٔ من‌صحیح‌نیست مسئله اصلاح‌قانون انتخابات یك امر مهمی است وقابل دقت است ودرخودمتن گزارش هم نوشته است که وزارت کشور نظریه نداده و نخواسته نظر بدهد وحال آنکه باید حتماً نظر بدهد ، من خواستم ازآقایان خواهش بکنم حالا که‌کمیسیون‌نتوانسته اینکاررا بکند این طرح را بدهیم بدولت و وزارت کشور خودش مطالعاتش را بکند و دولت هم مکلف است که این کار را انجام بدهد بعداز اینکه دولت نظر داد واصلاح کرد وآمد بمجلس میرودبکمیسیون مربوط و جریان عادی وصحیح خودش راطی میکند ومیآید بمجلس .

یکی ازنمایندگان ـ مذاکرات کافی است .

دکتر عبده ـ بنده‌مخبرم اجازه میفرمائید ؟

رئیس ـ بفرمائید .

دکتر عبده ـ عرض می کنم نظر باهمیت موضوع انتخابات مجلس شورای ملی آمد یك کمیسیونی تشکیل داد که درظرف دوماه طرحی برای اصلاح قانون انتخابات تهیه کند و بعرض مجلس برساند همانروز که این مدت معین شد بنده و یکعده از رفقا نظر داشتند که این مدت‌برای تهیه یك طرحی راجع بقانون انتخابات که دارای کمال اهمیت است کافی‌نیست معذلك بنده می‌توانم بآقایان‌اطمینان بدهم که یکی از کمیسیون‌هائیکه‌مرتب کارخودش‌را کرده و هرهفته تشکیل‌شده وحتی یك سو کمیسیونی‌هم تشکیل داده برای تهیه طرح قانون انتخابات و این سو کمیسیون هم هر هفته دو دفعه تشکیل شده است همین کمیسیون انتخابات است ، ما بهیچوجه کوتاهی نکرده‌ایم حتی برای اینکه با مطالعه زیادتری اصلاحات لازمه را کرده باشیم از دیوان کشور و دانشکدهٔ حقوق هم کسب‌نظر کردیم آنجا ها هم نظریه دادندو آن نظریات هم در کمیسیون مورد مطالعه قرار گرفت و مخصوصاً ازنظریه دانشگاه ودانشکده حقوق خیلی استفاده کردیم وازطرح جناب آقای دکتر مصدق هم ما خیلی استفاده کردیم برای اینکه‌بامطالعه‌خیلی زیادی نوشته شده ولی تصدیق بفرمائید که موضوع دارای کمال اهمیت‌است و اخیراً که مدت کمیسیون درشرف‌انقضاء بود اعضاء کمیسیون‌باهمدیگر مذاکره کردند یك‌نظریه‌این این بود که مدت کمیسیون دوماه و سه ماه اضافه شود ویك نظریه این بود که برای یکماه تمدید شود وقتی ما حساب کار خودمان‌را کردیم دیدیم اگر یکماه بما مهلت بدهند انشاءالله قادر خواهیم بود که طرح قانون اصلاح انتخابات‌را آنطوریکه آقایان انتظار دارید با درنظر گرفتن تمام‌جوانب

و اطراف کار تقدیم کنیم واینکه آقای طباطبائی فرمودند این کار سابقه ندارد من تعجب میکنم برای اینکه خود ایشان مکرر ملاحظه فرموده‌اند که درموضوعات مختلف در مواردیکه کمیسیون برای اعمال اختیاراتش یك وقتی راقائل شده بود بعد از انقضاء مدت اینکار را کردند، این محتاج به طرح علیحدهٔ هم نیست وطرح علیحده هم جز اینکه وقت را تلف بکند نتیجه دیگر نخواهد داشت و بنده تقاضا میکنم بعرایض اعضاء کمیسیون توجه بفرمائید و برای یك ماه مدت کمیسیون را تمدید کنید من اطمینان میدهم بآقایان که در این مدت یك طرح مناسبی که نظر آقایان راتأمین بکند خدمتشان تقدیم کنیم. ضمناً این نکته را هم عرض کنم که درقانون قید شده که نظریه وزارت کشور را بایستی ما در دست داشته باشیم، ما مکرر بدولت مراجعه کرده‌ایم ولی متأسفانه هنوز وزارت کشور نظریه خودش را نداده‌است وچون ماباید توجه بنظریات وزارت کشورداشته باشیم حتماً لازمست مدت کمیسیون تمدید بشود با این مقدمات تصور میکنم که موافقت خواهید فرمود که وقت کمیسیون یکماه دیگر تمدیدشود

نمایندگان ـ رأی، رأی

رئیس ـ عرض کنم برای اینکه آقای طباطبائی متوجه باشند عرض میکنم آن قاعده‌ایکه گفتید برای کمیسیونهای عادی که مدت آن ۶ ماه است صحیح است ولی کمیسیون های فوق العاده تابع اوضاع فوق العاده هستند و سابقه تمدید هم دارند ممکنست یك کمیسیونی پنج روز یا ۶ روز بیشتر نباشد درصورتیکه نظامنامه مدت کمیسیون را ۶ ماه مقرر میدارد بنابراین این کمیسیونها تابع آنمقررات نیستند و سوابق زیادی هم از اینموضوع در مجلس هست بنابراین بنظر بنده مانعی ندارد. آقایانیکه موافقند با یکماه تمدید مدت کمیسیون انتخابات قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۴ ـ قرائت مراسله وزارت دارائی راجع به حل اختلاف بین دولت و رئیس کل دارائی]

رئیس ـ عرض کنم یك مراسلهٔ از طرف وزارت دارائی راجع باختلافی که در باب انفصال رئیس بانك ملی هست به مجلس رسیده پیشنهاد بنده این است که در مطرح کردن این لایحه چون سابقه نداشته است باید یك طرز خاصی برایش اتخاذ کرد مثلاً یك کمیسیون از شعب انتخاب شوند یا کمیسیون دادگستری اینکار را بکند این است که باید آقایان درخارج مباحثه ومطالعه کنند وبرای جلسه آتیه مطرح شود فعلاً خوانده میشود و تعیین تکلیف آن را موکول به بعد میکنیم.

(بشرح ذیل قرائت شد)

مجلس شورای ملی

آقای دکتر میلیسپو رئیس کل دارائی در تاریخ ۱۵ مهرماه ۱۳۲۳ باستناد مادهٔ ۸ قانون مصوب ۲۱ آبانماه ۱۳۲۱ بامشورت قبلی وزیر دارائی وقت بموجب حکم خود ازاول آبان ماه آقای مدیر کل بانك ملی ایران را عزل نموده ودر تاریخ ۱۶ مهرماه بمنظور اقدام در تأیید و اجرای این حکم پیشنهادی از طرف وزارت دارائی با طرح تصویب نامهٔ تهیه و از هیئت وزیران تصویب آنرا درخواست مینماید. هیئت وزیران در تاریخ ۲۰ مهر ماه ۱۳۲۳ انفصال رئیس بانك ملی را قبل ازجلب نظر هیئت دولت مخالف با مادهٔ ۱۶ قانون اساسنامهٔ بانك ملی ایران دانسته و نظریه رئیس کل دارائی را تصویب نمی‌نماید.

در موقع تشکیل دولت جدید آقای رئیس کل دارائی مجدداً اجرای نظریهٔ خودرا مبنی بر انفصال آقای ابتهاج مدیر کل بانك ملی ایران تعقیب ودولت نسبت باینموضوع نظریه سه نفر از مشاورین حقوقی را خواسته و مشاورین مذکور نظریهٔ هیئت دولت سابق را مطابق شرح ضمیمه تأیید نموده‌اند و مراتب به آقای رئیس کل دارائی ابلاغ گردیده و تذکر داده شد چنانچه بانظریهٔ مذکور موافقت ندارند مراتب طبق مادهٔ ۱۵ قانون ۲۱ آبانماه ۱۳۲۱ باطلاع مجلس شورای ملی خواهد رسانید.

نظر باینکه رئیس دارائی در نظریهٔ خود مبنی بر حق انفصال مدیر کل بانك ملی طبق مادهٔ ۸ قانون استخدام خود باقی هستند مراتب بعرض مجلس شورای ملی میرسد تاتصمیم مجلس شورای ملی مطابق مادهٔ ۱۵ قانون استخدام رئیس کل دارائی ابلاغ گردد.

رئیس ـ مطلب در جلسه آتیه مطرح خواهد شد.

بعضی از نمایندگان ـ اجازه فرمائید در اطرافش صحبت شود.

ملك مدنی ـ چیزی را که قرائت کردند و بجلسه آتیه موکول شد دیگر نباید در اطرافش بحث کرد الآن قسمت هائی از بودجه مملکتی تکلیفش معلوم نشده اگر مقصود این است که بودجه اداری فرهنگ امروزهم نگذرد بد نیست مطرح بفرمائید اما وقتی که مذاکره در اطراف آن بعمل آمده و همه آقایان اهمیت آن را احساس کرده‌اید وطرفدار هستید که باید این بودجه فرهنگ بگذرد موافقت بفرمائید این لایحهٔ که خوانده شد بماند برای جلسه بعد و فعلاً این قسمت بودجه را تمام کنیم (صحیح است).

[۵ ـ طرح و تصویب یك قسمت از لایحه مربوط به متمم دو دوازدهم بودجه]

رئیس ـ بقیه مذاکرات بودجه مطرح است.

وزیردارائی ـ ماده واحده قسمت الف مذاکره شد و ریاست مجلس شورای ملی هم کفایت مذاکرات را اعلام کردند حالا قسمت (ب) باید مطرح شود و اینجا یك اشتباهی درنوشتن شده چون بنده قسمتها را بترتیب حروف تهجی کرده بودم قسمت الف و بعد (ب) قسمت الف که تمام شد حالا خواهش میکنم قسمت (ب) که مربوط به بهداری است قرائت بفرمائید.

ملك مدنی ـ بنده هم با نظر آقای وزیر بهداری موافق هستم که همینطور که فرمودند قسمت ب مطرح شود بلکه انشاء الله امروز موفق شویم بهداری وفرهنگ را بگذرانیم که این بلاتکلیفی اساساً خاتمه پیدا کند.

تبصرهٔ ۵ ـ اعتبار اضافی مبلغ ده میلیون ریال بوزارت بهداری برای جلو گیری از بیماریها جهة شش ماهه آخر سال ۱۳۲۳ داده میشود که برای خرید و مجهز نمودن ۴۸ آمبولانس (کامیون) وخرید دارو وسایر مخارج مربوطه برای مبارزه بابیماریهای عفونی بمصرف برسد.

رئیس ـ آقای فرهودی.

فرهودی ـ بنده خوشوقتم که آقای وزیر بهداری واقعاً مورد اعتماد و توجه آقایان است مسئله بهداری هم ازمسائل عمده‌ایست که جزو برنامهٔ این مجلس است برای اینکه آن روزی که مجلس چهاردهم افتتاح شد اعلیحضرت همایونی در نطق افتتاحیه خودشان به سه موضوع اساسی اشاره کردند توسعه فرهنگ و توسعهٔ بهداری وتوسعهٔ کشاورزی مجلس هم در جوابی که بنطق همایونی داد این سه امر را قبول کرد پس در حقیقت برنامهٔ مجلس چهاردهم توجه و توسعهٔ این سه امر مهم است که فرهنگ و بهداری و کشاورزی است خوشبختانه بودجه که در اول سال از طرف وزارت دارائی تقدیم شد اعتبار کافی برای بهداری منظور شد که بنده رقم آن را میخوانم درردیف ۱۰ بودجه دو میلیون و سی و هشت هزار ریال اضافه بودجه برای بهداری منظور شده است که بیست میلیون و خردهٔ باشد این اعتبار اضافی است که دولت برای بهداری منظور کرده است و با اینکه نظر دولت و مجلس توسعه بهداری است بنده تعجب میکنم که چه شده است که این بیست میلیون تبدیل شده است به ده میلیون یعنی نصف شده است حالا اضافه نکردند دیگر چرا کم میکنند و بعد یك مسئلهٔ مهمتر و آن این است که ما چیزی به آخر سال نداریم فقط دوماه بلکه کمتر داریم مطابق مقررات قانون محاسبات عمومی هر اعتباری که تا آخر سال تعهد نشود صرفه‌جوئی میشود و اگر تعهد شد و تا سه ماه بعد از سال بعد هم پرداخت نشد یعنی بعد از خاتمه دورهٔ عمل پرداخت نشود جزو دیون دولت محسوب میشود ولی فعلاً فرصت برای شما کم است اگر اول سال بود

نگرانی نبود ولی حالا من میترسم تا این قانون تصویب بشود وشما بخواهید استفاده کنید موقع تعهدتان بگذرد بنابراین بنده استدعا میکنم از آقای وزیر دارائی و آقای وزیر بهداری که موافقت بفرمایند که نسبت باین اضافه اعتبار بهداری دوره تعهد را امتداد بدهیم به سه ماه از سال بعد که وزارت بهداری بتواند استفاده کند نه اینکه حالا هم که بیست میلیون ریال را برخلاف نظر مجلس آمده‌ایم و نصف کرده‌ایم آنوقت آنهم دو ماه به آخرسال تصویب کنیم که تا وزارت بهداری بخواهد کاری بکند سال تمام بشود و نتواند کاری بکند این را میخواستم مخصوصاً از آقای وزیر بهداری استدعا کنم که توجه بفرمایند.

رئیس ـ مذاکره در کلیات تمام شده است و حالا باید پیشنهاد ها هم تمام شود در اصل ماده دیگر حرفی زده نمی‌شود.

ملك مدنی ـ بنده میخواستم همین را عرض کنم که مذاکرات درشورماده خاتمه پیدا کرده وحالاهم اگر آقایان نظری دارید باید بطور پیشنهاد راجع به تبصرهٔ ۵ که الآن مطرح میشود بفرمایند بنده میخواستم این را عرض کنم که در کلیات دیگر نمیشود مذاکره کرد چنانچه عرض کردم باید پیشنهادی بدهید که من این نظر اصلاحی را دارم (فرهودی ـ بنده هم همین را عرض کردم) و الا صحبت در کلیات دیگر موقع ندارد.

رئیس ـ پیشنهاد ها خوانده می‌شود:

پیشنهاد آقای رحیمیان. (یکی از نمایندگان ـ تشریف ندارند)

پیشنهاد آقای دکتر معاون: پیشنهاد می‌نمایم که تبصره زیر بماده واحده افزوده شود:

تبصره ـ دولت مکلف است از اعتبار تصویب شده دراین ماده مبلغ کافی در اختیار دانشکده پزشکی برای توسعه تالار تشریح بگذارد تا دانشکده پزشکی بتواند دراول سال تحصیلی آتیه دویست نفر شاگرد قبول بنماید.

دکترمعاون ـ عرض کنم یکی از دلائل عدم رضایت مردم از وضع بهداشت نداشتن طبیب است روزی نیست که از ولایات شکایتی نرسد که ما طبیب نداریم و وقتیکه ما مراجعه بکنیم بوزارت فرهنك هزار و یك دلیل میآورند و میگویند که ما طبیب نداریم و درخواست ما مورد قبول واقع نمیشود برای چه؟ برای اینکه میگویند طبیب نداریم در این مملکت در حدود ۱۵۰۰ الی ۱۷۰۰ تا طبیب وجود دارد با وجود اینکه این آب و خاك در حدود دوازده هزار بلکه هیجده هزار نفرطبیب لازم دارد وطبیب هم یك چیزی نیست که بشود بعداز جنك وارد کنیم. منتهی صد تا یا صد و بیست تا طبیب بتوانیم از خارج بیاوریم که در ایران مشغول خدمت بشوند برای اینکه ما بتوانیم درتمام نقاط کشور طبیب بفرستیم دولت ناچاراست که مؤسساتی را که درآنجاطبیب تربیت میکنند توسعه بدهد تالار تشریح دانشکده پزشکی فعلاً درحدود ۱۲۰ الی ۱۵۰ نفرشاگرد بیشتر نمی تواند قبول کند برای اینکه تالار تشریح و مؤسسات دیگر دانشکده پزشکی گنجایش شاگرد بیشتری ندارد در موقع تصویب ماده راجع بتعلیمات اجباری بنده چنین تقاضائی کردم و آقای وزیر فرهنك وقت هم قول دادند که این منظور را در اولین مرحله عملی کنند و تا امروز حسب المعمول وعدهٔ که داده بودند ماندیدیم که عملی شود این است که بنده مجبور شدم که تقاضای خودرا دوباره تکرار کنم اگر آقایان طبیب میخواهند باید مؤسساتی که در آنجا طبیب تربیت می‌شود توسعه بدهند و الا از فردا درخواستی از بهداری نمیتوانیم بکنیم حالا بسته بنظر آقایان است.

هاشمی ـ بنده تذکر نظامنامهٔ دارم.

رئیس ـ از آقایان تقاضا میکنم که برطبق نظامنامه برای نطق مفصل تشریف بیاورند پشت تریبون اگر مختصر است که هیچ همانجا بفرمایند آقای دکتر زنگنه.

دکتر زنگنه ـ عرض بنده مختصراست عرض کنم پیشنهاد آقای دکترمعاون کاملاً صحیح است ولی این قسمت باید درقسمت فرهنك تأمین شود واین مقداری که بوزارت بهداری داده می‌شود این نظر بنده را تأمین نمیکند مادر کمیسیون بودجه تقاضا کردیم آقای میلسپو و آقای وزیر دارائی هم

بودند و وعده دادند که این موضوع را از محل صرفه جوئی دولت تأمین کنند وهمانطور که آقای دکتر معاون فرمودند درسه ماه قبل وعده کردند که ما این پول را داریم واقدام هم میکنیم ومن استدعا میکنم از آقای وزیر دارائی که جواب بفرمایند چرا باین وعده عمل نشده است و چه وقت اقدام خواهند کرد.

وزیردارائی ـ راجع بتوسعه تالار دانشکدهٔ پزشکی بنده هم موافقت میکنم وترتیبی داده خواهد شد وامسال آنقدر که احتیاج دارند ازمحل خود دانشکده برداشته بشود وبرای سال ۱۳۲۴ دربودجه منظور می‌شود بنابراین منظور آقا تأمین می‌شود واین تبصره هم مربوط بآن نیست.

یك گزارش از اداره کل ساختمان آمده که مبلغش حالا خاطرم نیست که برای توسعه این تالار اینقدر اعتبار لازم است که یك مبلغ را امسال بدهند وبقیه اش را سال دیگر ما هم همین طور خواهیم کرد.

رئیس ـ آقای ملك مدنی.

ملك مدنی ـ راجع بپیشنهاد آقای دکتر معاون اعتباری که لازم دارد باید وزارت فرهنك پیشنهاد کند و از وزارت دارائی هم اجازه اش گرفته شود حالاهم بطوریکه آقای وزیر دارائی فرمودند بنده هم کاملاً با این نظریه موافق هستم تالار تشریح دانشکده پزشکی گنجایش صدتا شاگردبیشتر ندارد وباید توسعه داده شود که لااقل شاگردان بیشتری بتوانند استفاده کنند.

دکترمعاون ـ اجازه بفرمائید این جا یك سوء تفاهمی شده است بنده تقاضانکردم ازده میلیون ریال وزارت بهداری این عمل انجام شود بنده تقاضا کردم از همان ماده واحده وزارت فرهنك یعنی از آن مبلغی که بوزارت فرهنك داده شده این منظور را عملی نمایند.

رئیس ـ دیگر توضیح موقع ندارد آقای دکتر اجازه بفرمائید رأی بگیریم آقای ملك مدنی فرمایشی دارند؟

ملك مدنی ـ این ماده اساساً مذاکراتش تمام شده و این پیشنهاد دیگرمورد ندارد بعدازاینکه بماده رأی گرفته شده وتمام شده دیگر مورد ندارد.

رئیس ـ پیشنهادات راجع بفرهنك دیگر مورد ندارد ولی پیشنهادات راجع ببهداری مورد دارد و میشود صحبت کرد. آقای دکتر معاون.

دکترمعاون ـ عرض کنم اگر این قول مثل قولهای سابق نیست بنده پس میگیرم و الا اگر این قول هم مثل قولهای سابق باشد بنده دوباره پیشنهاد میکنم که تالار تشریح را توسعه بدهند و همینطور که آقایان شاهدند دو سال است که قول میدهند وعملی نمیشود ولی اگر بقول خودشان وفا میکنند بنده حرفی ندارم و پس میگیرم.

رئیس ـ پیشنهاد دیگری قرائت میشود: یك امضائی است که ما بامضاء آن مأنوس نیستیم پیشنهاد خوانده میشود هرکه پیشنهاد کرده است بگوید «پیشنهاد میکنم که از اعتبارمنظوره درماده ۶ وزارت بهداری مکلف شود درتکمیل ساختمان عمارت بیمارستان مینودشت اقدام نماید»

هاشمی ـ گویا این پیشنهاد متعلق به آقای دکتر فلسفی است.

یکنفر از نمایندگان ـ آقای دکتر فلسفی تشریف ندارند.

ملك مدنی ـ صاحب پیشنهاد که نیست بگذارید کنار

رئیس ـ پیشنهاد آقای فرهودی قرائت میشود (ببخشید پیشنهادشان مال آبیاری است) پیشنهاد آقای صدر قاضی قرائت می‌شود:

بنده پیشنهاد میکنم وزارت بهداری مکلف شود چند دستگاه از آمبولانسها را با لوازم بشهرستانها تخصیص دهند

رئیس ـ آقای صدرقاضی.

صدرقاضی ـ عرض کنم بنده در موقعی که آقای وزیر بهداری لایحهٔ سازمان بهداری را تقدیم مجلس کردند در آن موقع یك تذکری دادم که شهرستانها را هم باید متوجه بود اگر خاطرتان باشد خدمتتان عرض کردم که آنجا یك شهرستان بزرگی است دارای دویست هزار نفر جمعیت طبیب آنجا منحصر بیکنفر و تشکیلاتش هم منحصر بیك پیشخدمت است و یك نفر آبله کوب استدعا کردم که یك

توجهی بفرمایندکه در آنجا امراض گوناگون زیاد است و اخیراً هم به بنده نوشته‌اند که در اینجا مرکز تیفوئید و تیفوس درست شده این است که خواستم تقاضا کنم که از این آمبولانسها بالوازم آن را امر بفرمائید اقلاً یکی از آنها را بآنجا تخصیص بدهند ضمناً هم در قسمت اعزام طبیب نسبت بآنجا یك توجهی بفرمائید .

رئیس ـ آقای وزیر بهداری .

وزیر بهداری ـ بنده از تذکر آقای صدر قاضی خیلی متشکر هستم ولی قبل از اینکه ایشان تذکر بدهند بنده دراین فکر بوده ام یکی از این درمانگاههای سیار رااختصاص داده‌ام بآن ناحیه مخصوصاً سپرده‌ام ودستور داده‌ام که اول برود به مهاباد واز آنجا بهر ناحیه‌ای که تعیین شده‌است برود بنابراین گمان میکنم منظور آقای صدر قاضی تأمین شده است و دیگر تصور نمیکنم احتیاجی باین پیشنهاد باشد .

رئیس ـ آقای صدر قاضی پیشنهادتان را پس گرفتید ؟

صدر قاضی ـ اگر قول داده اند دیگر پس گرفتن ندارد قبول که فرمودند .

رئیس ـ پس رأی میگیریم .

صدرقاضی ـ (خطاب بآقای وزیر بهداری) استدعا میکنم قبول بفرمائید .

وزیردارائی ـ اجازه میفرمائید ؟

رئیس ـ بفرمائید .

وزیردارائی ـ عرض کنم برای هرشهریکه لازم نیست یك چیزی علاوه بشود آقای وزیر بهداری که قبول کرده اند و تعیین هم شده است و حتماً هم خواهد رفت بنابر این دیگر نوشتن در ماده لازم نیست خواهش میکنم که ایشان از نوشتن در ماده صرف‌نظر بکنند .

صدر قاضی ـ بسیار خوب امیدوارم که مثل دفعهٔ سابق نشود که فرمودند طبیب میفرستم و نفرستادند .

وزیر بهداری ـ ما فرستادیم .

صدر قاضی ـ نفرستادید آقا . کی فرستادید . ؟ ابداً نفرستادید .

وزیر بهداری ـ آقا ما در تمام نقاط مملکت فرستادیم حالا شما اطلاع ندارید بنده چه عرض کنم .

رئیس ـ پیشنهادی شبیه به پیشنهاد آقای صدر قاضی از طرف آقای حاذقی رسیده که قرائت میشود : پیشنهاد میکنم جمله زیر به تبصره افزوده شود .

۴۸ آمبولانس به نسبت عادلانه میان استانها و شهرستانها تقسیم خواهد شد .

رئیس ـ آقای حاذقی .

حاذقی ـ عرض کنم من یك جمله بیشتر توضیح نمیدهم چون درسابق تقسیم این اعتبارات بیك نسبت مساوی بین شهرستانها و استانها انجام نمیگرفت چنانچه آقایان باید در نظر داشته باشند که در فارس که دارای شش شهرستان است مایك مریضخانه‌دولتی‌بیشتر نداریم‌الآن چند سال است شروع کرده اند و هنوز تمام نشده و حال آنکه در یك نقطه دیگر برعکس چندین بیمارستان‌داریم بنابراین بنده پیشنهاد کردم که به نسبت عادلانه بین استانها و شهرستانها تقسیم کنند که باین شش شهرستان فارس لااقل چند تائی برسد

رئیس ـ آقای وزیر بهداری .

وزیر بهداری ـ عرض کنم اینکه ۴۸ کامیون درنظر گرفته شده برای این است که بتمام نقاط کشور فرستاده شود همان منظوری که آقای حاذقی دارند تأمین شده است و امیدوارم که سال دیگرشاید بتوانیم بیشتر برسانیم ولی نظر ایشان درهر صورت تأمین‌شده است این است که خواهش میکنم مسترد بفرمایند .

رئیس ـ آقای حاذقی مسترد داشتید ؟

حاذقی ـ بطوریکه آقای وزیر بهداری فرمودند پس میگیرم .

رئیس پیشنهاد آقای رحیمیان قرائت میشود :

پیشنهاد میکنم بماده سوم تبصره زیر اضافه شود : بوزارت دارائی اجازه داده میشود از محل پرداخت هزینه‌های ضروری . مخارج تکمیل ساختمان دوبیمارستان ناتمام‌قوچان

وشیروان را بپردازند تا اینکه ازخسارت متصوره جلوگیری و این دو بیمارستان تکمیل و مورد استفاده عموم قرار گیرد .

رئیس ـ آقای رحیمیان

رحیمیان ـ قوچان موقعیتش مرزی است . . . .

یکنفر از نمایندگان ـ بلندتر .

رحیمیان ـ چشم ، عرض کردم که قوچان موقعیتش مرزی است و گذشته از این دارای چندین شهر و قصبات است و یکی ازشهرهای مهم خراسان است و ۵۵۰ قریه دارد هیچگونه مریضخانه درآنجا وجود ندارد قبل‌ازشهریور در آنجا دو مریضخانه ساخته شد که یکیش در قوچان بود و یکیش در شیروان بعد از شهریور بواسطه نبودن بودجه همینطور ناتمام مانده است واین پیشنهادی را که بنده دادم البته قبلا خدمت آقای وزیر بهداری عرض کرده ام چون بودجه‌ای نبود وسیلهٔ نبود همینطور ناتمام مانده است گمان میکنم ممکن است که بودجه رو بتقلیل برود و آنها از بین برود در اینصورت بنده تقاضا میکنم و خواهش میکنم از آقایان نمایندگان محترم که دراین قسمت توجهی‌بفرمایند برای اینکه درچند جلسه قبل بنده عرض کردم با اینکه خدمت آقای وزیر بهداری ارادت دارم ولی‌حرفمان بجائی نمیرسد وناچار شدم که متوسل بشوم بهمکاران و نمایندگان محترم اگرچه در هیچ مورد بعرایض ما توجهی نمیکنند ولی این قسمت مربوط است به دویست و پنجاه هزار نفر قوچانی این است که استدعا میکنم توجه بفرمایند و موافقت بفرمایند که اقلا یك اسباب شکرگذاری برای‌یك قسمت مهم از شهرستان خراسان بشود .

رئیس ـ آقای وزیر بهداری

وزیربهداری ـ فرمایش‌آقای رحیمیان صحیح است که قبل از شهریور دومریضخانه یکی درقوچان ویکی در باجگیران شروع شده است . . .

رحیمیان ـ باجگیران خیر . شیروان

وزیربهداری ـ . . . بلی ببخشید در شیروان شروع شده است ولی این از اعتبارات شهرداریها بوده‌است وامروز بواسطه نقصان اعتبار شهرداریها این‌مریضخانه‌ها ناقص‌مانده وتمام نشده والا اگر بدست خود وزارت بهداری بود شاید تا حالا تمام شده بود چون شهرداریها بودجه نداشته ناتمام مانده این است که تاکنون چندین مرتبه بشهادت خودشان از وزارت دارائی پول خواسته‌ام که اینجا را بلکه تمام بکنیم ولی یك‌محظوراتی بود که احتیاج بعرض کردن‌نیست ولی در بودجه ۱۳۲۴ وزارت بهداری هست بنده کوشش خواهم کرد که نظرشان را تأمین کنم و بلکه بهتر بکنیم خواهش میکنم که پیشنهادشانرا مسترد بفرمایند .

ملك مدنی ـ این نظر آقای رحیمیان صحیح‌است‌باید مریضخانه درآنجا باشد وحالاهم شالوده‌اش ریخته شده‌است و برای تکمیل آن بنده هم معتقدم همانطور که آقای وزیر بهداری فرمودند و در نظر دارند لااقل شهرداریهای مرزی یك بیمارستانی درآنجا تأسیس نمایند .

یکنفر از نمایندگان ـ آقای رحیمیان پیشنهاد خودشان را مسترد فرمودند .

رئیس ـ پیشنهادی شبیه به پیشنهاد آقای صدر قاضی و آقای حاذقی از آقای فرمانفرمائیان هست که قرائت میشود :

اصلاح زیر پیشنهاد میشود تقسیم آمبولانسها با رعایت احوال در شهرستانها خواهد بود .

رئیس ـ آقای فرمانفرمائیان .

فرمانفرمائیان ـ آقای وزیر بهداری توجه بفرمایند هروقت ازاین صحبتها میشود بطور متحدالشکل نمایندگان شهرستانها یك پیشنهاداتی میکنند اصلاً باید قبل ازاینکه این قبیل لوایح به مجلس برسد آقایان وزراء باید متوجه باشند که این قبیل مذاکرات و صحبتها قطعاً پیش میآید همین طوریکه آقای رحیمیان و آقای صدر قاضی پیشنهاد نمودند آقایان دیگرهم میکنند جهتش‌این است که وضع شهرستانها ازهمه جهت خراب است هم ازجهت فرهنك وهم از جهت بهداشت و هم از جهات دیگر و مخصوصاً بنده از

آنهائی هستم که تمام امیدواریم این است که آقای وزیر بهداری با کمال بی نظری و حسن نیتی که دارند و واقعاً میخواهند یك کارهائی بکنند ولی ملاحظه بفرمائید با این همه مذاکرات در تمام این مملکت پهناور میخواهیم بهداریش را با بیست میلیون ریال اصلاح بکنیم اینها یك چیزهائی است که خود دولت قبل از اینکه این قبیل لوایح به مجلس بیاید باید متوجه باشد واینها تمام دلیلش این است که دولت بطوریکه باید متوجه نیست و اوقات ما را باین قبیل صحبتها میگذراند اینها باید در هیئت دولت حل شود که اینکارها را با ده میلیون ریال نمیشود انجام کرد معلوم است ازهرجا شده است باید جمع کرد ده میلیون ریال یکی از سرقتهای کوچکی است که در فلان انبار میشود قند و شکر بمردم نمیدهند ولی انبار قند و شکر در تهران کشف میشود اینها یك مطالبی است که دولت باید متوجه باشد البته ما هم این بیانات را مجبوریم بکنیم و البته اینها تمام مکررات است ولی ناگزیر هستیم که در هرمورد که پیش آید صحبت بکنیم حالاهم بنده پیشنهاد خودم را مسترد میدارم و امیدوارم که آقای وزیر بهداری در موقع خودش توجه کاملی بنمایند.

رئیس ـ شبیه بهمین پیشنهاد هم از طرف آقای محمد طباطبائی پیشنهادی رسیده است که قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم یکی از آمبولانسها بمریضخانه سبزوار تخصیص داده شود.

محمد طباطبائی ـ مقصود من از این پیشنهاد یك اغتنام فرصتی است هیچکدام از آمبولانس ها به سبزوار تخصیص داده نشده البته بعرض آقا رسیده است که درسبزوار مریضخانه نیست و مریضخانه نیمه تمامی ساخته شده که ساختمان آنهم تا تمام مانده است و اخیراً هم من از دو سه مقام و از دو سه جا بنام مریضخانه سبزوار تقاضای مساعدت کرده ام فرصت را مغتنم میشمارم و از آنها تشکر میکنم و از آقای وزیر بهداری انتظار دارم که عطف توجه بیشتری بنمایند شاید مریضخانه تا تمام سبزوار تمام شود و انشاءالله خودشان تشریف ببرند وافتتاح نمایند. اعلیحضرت همایونی دریك شبی که چند نفر از آقایان نمایندگان هم بودند ازبنده راجع بسبزوار سؤالاتی کردند و یك توضیحاتی خواستند ویك جوابهائی بایشان عرض کردم همانجا بآقای وزیر دربار امر کردند که یك مبلغ نسبةً کافی بآنجا داده شود ولی موکول بکمك و اقدام وزارت دارائی فرمودند که از این جهت من مأیوس هستم ومصمم هستم که اگر فرصتی شد و شرفیاب شدم تقاضا کنم که خودشان شخصا این کمك را بفرمایند و بعداً اگر از این ۶۰ میلیون وزارت بهداری پولی دادالبته احتساب خواهدشد ولی البته بنده ازاین عنایت شاهانه تشکر میکنم. کمك دیگری از طرف آقای کازرونی و آقای امامی شده است که حاضر شده‌اند یك مقداری پارچه بآنجا بدهند و آقای نیکپور هم شیشه‌های آنجا را تعهد کرده‌اند و از ایشان هم تشکر می کنم. از آقای وزیر بهداری که تابحال بطور خصوصی چندین دفعه خواهش کرده‌ام حالا هم در مجلس استدعا میکنم که نسبت به سبزوار که یکی از شهر های بزرگ و مهم خراسان است و مریضخانه اصلاً ندارد توجه بکنند که این مریضخانه انشاءالله تکمیل بشود و افتتاح بشود درضمن پیشنهادم راهم پس میگیرم.

وزیردارائی ـ بنده برای اطلاع آقا وسایر آقایان نمایندگان محترم میخواستم عرض بکنم که قبل ازشهریور ۱۳۲۰ یك پول‌هائی در شهرداری ها جمع شده بود و بنده تصادفاً در آن موقع مدیر کل شهرداری ها بودم و یك کمیسیونی از نمایندگان وزارت دارائی و بهداری کل و فرهنگ تشکیل شد که آن پول‌ها بانظر آن کمیسیون یك برنامه ای برایش نوشته شود و مصرف شود آن کمیسیون کار کرد و موفق هم شد که در غالب شهرهای ایران بیمارستان و درمانگاه و یك قسمت‌های بهداشتی که لازم بود شروع بساختمان آن ها بکند و بعضی ها هم تمام شده ولی بعضی‌هایش ناقص ماند چون وضعیت شهریور پیش آمد. از آن تاریخ ببعد البته وضع جنگ دنیا

ترتیبی برای ما پیش آورد که نه تنها درآمد شهرداری‌ها بلکه درآمد عمومی کشور هم نقصان پیدا کرد. باین جهت یك قسمت عمده این بیمارستانها ناقص ماند و اعلیحضرت همایونی هم از وجوه خودشان به یك عده ازاین بیمارستان ها کمك فرمودند و وزارت دارائی هم اگر نتوانسته است که اقدام کند و تمام آن ها را بپردازد باز هم جهتش نداشتن پول بوده است. باوجود این بنده راجع باین قسمت اقدام کردم که این بیمارستانها تکمیل بشود وهمانطورهم که جناب آقای وزیر بهداری بعرض آقایان نمایندگان رساندند در بودجه وزارت بهداری هم اهتمام میشود که هرقدر ممکن است از اعتبارات اجازه بدهند که این ساختمان بیمارستانها تکمیل شود. در بودجه ۱۳۲۴ هم اعتبار منظور میکنیم بنا براین تمنی میکنم آقایان موافقت بفرمایند که هرسه ماده بگذرد.

رئیس ـ دیگر پیشنهادی نیست حالا باید رأی بگیریم...

ملك مدنی ـ اجازه بفرمائید بنده یك توضیحی بدهم. برای اینکه ما امروز بتوانیم این قسمت مربوط به بهداری و فرهنگ را بگذرانیم قبلاً یك فرمولی پیدا کرده ایم که با آقای وزیر دارائی هم صحبت شده و ایشان هم نظر موافقت خودشان را اعلام نمودند حالا برای اطلاع آقایان عرض میکنم که دوماده گذشته است و یکماده دیگر دو قسمت دارد یك قسمت (الف) دارد و یك قسمت (ب) دارد آن دو قسمت دیگر راکه جزءماده واحده است ومربوط به آبیاری وساختمان راه است چون ممکن است زیاد مورد بحث واقع شود آن را ماجزا میکنیم البته جزو دستوراست برای جلسهٔ آتیه. بنابراین خواستم عرض کنم که آقایان با این موضوع موافقت کنند چون این ماده بندی قبلاً شده و یك فرمولی است که نظر آقایان را کاملاً تأمین میکند و آن قسمت بعدیش هم در جلسات بعد مذاکره میشود یعنی قسمت ساختمان راه وآبیاری جدا شد باآن دو ماده دیگر برای جلسات بعد (صحیح است).

رئیس ـ بنابراین نسبت باین ماده که اسمش را ماده واحده گذارده بودند با سه تبصره اش اول باقیام و قعود رأی میگیریم و بعد نسبت به پیشنهاد آقای دکتر مصدق چون پیشنهاد تجزیه شده است علیحده رأی میگیریم بعد به مجموع آنها باورقه رأی میگیریم (صحیح است).

وزیردارائی ـ همانطور که آقای ملك مدنی فرمودند دو ماده باتبصره‌های مربوط بآن تصویب شد یك ماده واحده است که حالا مادهٔ سوم میشود و دو جزء دارد یکی جزء (الف) است که چند تبصره دارد و یکی هم جزء (ب) است که همانطور که آقای رئیس فرمودند اول باید با قیام وقعود رأی گرفته شود وبعد برای کل لایحه که عبارت از سه ماده خواهد بود باورقه رأی گرفته میشود ومخصوصاً آقایان این را توجه بفرمایند که سه ماده دیگر باقی میماند که دو ماده اش در گزارش قبلی کمیسیون است و یك ماده اش هم برای آبیاری و راه است بنابراین این سه ماده باقی میماند که بعداً علیحده از طرف مجلس مطرح خواهد شد (صحیح است).

رئیس ـ رأی میگیریم به این ماده که اسمش ماده واحده است با دو قسمت (الف) و (ب) و با سه تبصره که در ذیل قسمت الف میباشد و تبصره پیشنهادی آقای دکتر شفق که قبول شده بود.

دکتر معظمی ـ اجازه میفرمائید؟

جمعی از نمایندگان ـ اعلام رأی شد دیگر نمیشود صحبت کرد.

ملك مدنی ـ تبصره پیشنهادی آقای دکتر مصدق جداست (صحیح است).

رئیس ـ البته باستثنای تبصره پیشنهادی آقای دکتر مصدق آقایانی که موافقند قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. راجع به پیشنهاد آقای دکتر مصدق پیشنهاد شده است که باورقه رأی گرفته شود.

ملك مدنی ـ اگر تقاضای رأی باورقه شده است باید

حالا رأی گرفته شود وبعد از اینکه تکلیفش معلوم شد باز بمجموع این سه ماده باورقه رأی گرفته میشود .

مهندس فریور ـ پیشنهاد آقای دکتر مصدق قرائت شود.

رئیس ـ پیشنهاد آقای دکتر مصدق :

تبصره ـ دانشگاه مجاز است کلیه هزینه‌های علمی و فنی مربوط بدانشکده‌ها را باستثنای بیمارستانها در حدود اعتبارات مصوب مجلس شورای ملی طبق مصوبات شورای دانشگاه که اختیار جرح و تعدیل در مواد مربوط را نیز خواهد داشت مستقیماً انجام داده صورت حساب خود را بوزارت دارائی ارسال دارد .

رئیس ـ رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر مصدق آقایانیکه موافقند ورقه سفید میدهند .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۵۹ ورقه سفید و یك ورقه کبود شماره شد)

رئیس ـ عده حاضر درموقع اعلام رأی ۸۵ نفر پیشنهاد آقای دکتر مصدق باکثریت ۵۹ رأی تصویب شد .☆

رئیس ـ فعلاً نسبت به تمام تبصره‌ها وماده باید یکدفعه باقیام و قعود رأی بگیریم ویك دفعه‌هم باورقه رأی بگیریم .

(صحیح است)

رئیس ـ باقیام و قعود رأی میگیریم بماده و پیشنهاد آقای دکتر مصدق باآن تبصره‌ها آقایانیکه بامجموع این ماده موافقند قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

حالا باورقه رأی میگیریم نسبت بهرسه ماده آقایانیکه موافقند ورقه سفید میدهند عده حاضرهم ۸۶ نفر .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۷۱ ورقه سفید شماره شد)

رئیس ـ عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۶ (بعداً دو نفر اضافه شد که شد) ۸۸ باکثریت ۷۱ رأی از ۸۸ نفر عده حاضر تصویب شد .☆☆

رئیس ـ آقای وزیر فرهنگ .

وزیر فرهنگ ـ بنده میخواستم از عموم آقایان نمایندگان تشکر کنم ازعنایتی که فرمودند وتمام فرهنگیان را قرین تشکر فرمودند و امیدوارم همانطور که بکرات عرض کرده‌ام ما هم موفق شویم خدماتیکه ازما انتظار دارید انجام بدهیم (انشاءالله)

رئیس ـ یك کارهائی است درهیئت رئیسه که بهتر است آقای ملك تشریف بیاورند اینجا و بنده بآن کارها برسم .

(دراینموقع آقای ملك‌مدنی ریاست مجلس را بعهده گرفتند)

☆اسامی رای‌دهندگان ـ آقایان : صدریه ـ مخبرفرهمند ـ رستم گیو ـ دکترمجتهدی ـ یمین اسفندیاری ـ افشارصادقی ـ دکتر آقایان ـ صدر قاضی ـ بهادری ـ مجد ضیائی ـ دکتر معاون ـ دکتر زنگنه ـ دکتر شفق ـ صادقی ـ دکتر کیان ـ اردلان ـ فرمند ـ فرمانفرمائیان ـ کام بخش ـ طوسی ـ حکمت ـ دهقان ـ محمدعلی اعتمادی ـ عبدالله‌معظمی ـ شریعت زاده ـ ذکائی ـ مرآت اسفندیاری ـ مهدی عدل ـ هاشمی حیدرعلی امامی ـ تیموری ـ ظفری ـ مظفرزاده ـ دکتر عبده ـ حشمتی ـ ایپکچیان ـ رحیمیان ـ ذوالفقاری ـ مهندس‌فریور ـ اسعد ـ حاذقی ایرج اسکندری ـ اوانسیان ـ مؤید ثابتی ـ آشتیانی ـ دهستانی ـ عزت الله بیات ـ مؤید قوامی ـ شهاب فردوسی ـ فتوحی ـ دکتر کشاورز ـ فولادوند ـ افخمی ـ امینی ـ ملك مدنی ـ گله داری ـ پروین گنابادی ـ ابراهیمی ریگی ـ نجومی ـ دکتر مصدق .

مخالف : آقای سرتیپ زاده .

برگ سفید علامت امتناع ۷ ورقه .

☆☆ اسامی رای‌دهندگان ـ آقایان : حکمت ـ دکترمجتهدی ـ ایرج‌اسکندری ـ طوسی ـ حاذقی ـ مرآت اسفندیاری ـ عامری ـ فولادوند ـ مجد ضیائی ـ مهندس‌فریور ـ کام بخش ـ دکتر عبده ـ اوانسیان ـ محمدعلی اعتمادی ـ مخبر فرهمند ـ روحی ـ دکتر معظمی ـ شریعت زاده ـ بهبهانی ـ آشتیانی ـ صدر قاضی ـ عمادتربتی ـ رحیمیان ـ دکتر اعتبار ـ مؤید ثابتی ـ اردلان ـ عزت‌الله بیات ـ تولیت ـ ایپکچیان ـ تیموری ـ تیمور تاش ـ دکتر مصدق ـ نمازی ـ رستم گیو ـ ذکائی ـ ملایری ـ دهقان ـ دهستانی ـ مظفر زاده ـ افشار ـ دکتر کیان ـ تهرانچی ـ مهدی عدل ـ فیروزآبادی ـ یمین اسفندیاری ـ گرگانی ـ محمد علی امام ـ اسعد ـ امین ـ صدریه ـ دکتر آقایان ـ فرمانفرمائیان ـ صادقی ـ مقدم ـ ذوالفقاری ـ بهادری ـ خلیل دشتی ـ فتوحی ـ مؤید قوامی ـ دکتر کشاورز ـ پروین گنابادی ـ هاشمی ـ عباس مسعودی ـ افخمی ـ دکتر شفق ـ امیر ابراهیمی ریگی ـ شهاب فردوسی ـ اسکندری ـ حشمتی ـ دکتر زنگنه ـ ملك مدنی .

اسامی مخالفین ـ آقایان : سرتیپ زاده ـ محمد علی مجد ـ فرخ ـ صمصام بختیاری ـ ثقة الاسلامی

ورقه سفید علامت امتناع ـ ۶ عدد

۶ ـ شور بقیه گزارش کمیسیون مربوط به متمم قانون دو دوازدهم

نایب رئیس ـ آقای وزیر دارائی

وزیردارائی ـ بنده استدعا میکنم که آقایان توجه بفرمایند این سه ماده دیگر هم که مانده اگر امروز هم مجالی برای تصویبش نیست اقلا مطرح بشود که از جریان خارج نشود برای اینکه وزارتخانه های دیگر هم احتیاج دارند .

نایب رئیس ـ مجلس موافق است با این‌نظر . ۳ ماده از این لایحه پیشنهادی باقی مانده‌است دوماده آن که درآن گزارش اول است واینماده که دارای دوقسمت (الف) و(ب) وماده اول میشود باقی مانده است . بنابراین حالا ماده اول مطرح است :

ماده‌اول ـ الف ـ اعتبار اضافی بمبلغ ۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال برای احتیاجات فوری اداره آبیاری وزارت کشاورزی داده میشود که طبق برنامه‌ای که توسط اداره آبیاری تهیه و باموافقت وزارت دارائی میرسد مورد استفاده قرار گیرد .

ب ـ اعتبار اضافی بمبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال برای احتیاجات ساختمانی وتعمیراتی فوری وزارت راه داده میشود که طبق برنامهٔ که بوسیله وزارت راه تهیه وبتصویب وزارت دارائی میرسد مورد استفاده قرار گیرد .

نایب رئیس ـ آقای دکتر آقایان

دکتر آقایان ـ از اینکه این مملکت احتیاج زیادی بآبیاری ومخارج آبیاری دارد شکی درش نیست ولی من معتقدم که دولت این کارها را نمیتواند اداره کند و برای مملکت بسیار گران تمام میشود ونتیجه هم نمیبرند یك مثالی عرض میکنم چون همین الآن مطرح است شوشتر میتواند با داشتن یك چند عدد توربین که مخارجش درحدود یك‌میلیون ریال است یك اراضی زیاد را آبیاری کند و اهالی خود محل هم حاضرهستند که این کار را بکنند ولی دولت ومأمورین دولت مانع این کار هستند . برای اینکه هیچ اصولی در مملکت نیست که برطبق این اصول مردم آزاد باشند . اگر یکدسته یا یك فردی توانست یك سدی بسازد یا یك آبادی بکند باید حق داشته باشد . بنده‌معتقدم که یك کمیسیون مخصوصی بایستی کار آبیاری مملکت را تحت نظرش بگیرد و این موضوع تحت نظر دولت یا وزارتخانه‌ها نباید باشد بعلت اینکه این‌مخارجی که شده‌است تابحال هیچ نتیجه‌ای گرفته نشده وعلت مخالفت بنده‌ازاین نقطه نظر است .

نایب رئیس ـ آقای فرنفرمائیان .

فرمانفرمائیان ـ در دورهٔ ۱۳ یك قانونی وضع وتهیه شده است راجع‌بآبیاری وراجع‌بتکالیفی که برای اینکارباید انجام بدهند یعنی طرز عمل صرفاً . حالا موضوع سر این نیست که ما یك میلیون تومان یادومیلیون تهیه کنیم واین را بدهیم و وارد نباشیم وازش بگذریم . اگر آقایان وزراء ومسئولین توجه میفرمودندکه امروزاین پیشنهادی که میکردند یك قانون دیگری هم هست ، آن قوانین را در نظر میگرفتند ومورد دقت خودشان قرارمیدادندوالبته قانونی‌را که میاوردند ازاین کاملترمیآوردند والبته مفیدتر هم واقع میشد ، ملاحظه بفرمائید این قانونی که‌اینجا تصویب شده است تمام شرایط این را دارد . اینجا میگوید یك میلیون ونیم ماتصویب میکنیم این‌قبیل اقلام درمقابل احتیاجات مهم مثل‌این است که‌یك پولی بمصرف نخودچی کشمش برسد والا این یك میلیون و پانصد هزار تومان را اگر ما توقع داشته باشیم‌که بهمه شهرستانها برسد اینکه عملی نمیشود . حالا هم‌که آقای وزیر کشاورزی تشریف ندارند وبنده نمیدانم جواب این عرایضی که بنده میکنم که خواهد داد و در این باب توجهی‌نفرمودند که ما بدانیم هی مینویسند مطابق برنامه این چه برنامه ایست ؟! بنده تقاضا کردم ضمن یك پیشنهادی‌که این برنامه ارجاع بشود بکمیسیون کشاورزی .

جمعی ازنمایندگان ـ عده کافی نیست یك قدری صبر کنید ،

عامری ـ نظر بنده این است که جلسه ختم شود باقی مذاکرات بماند برای جلسه آتیه .

نایب رئیس ـ عدهٔ کافی شد بفرمائید .

فرمانفرمائیان ـ . . . و این کارها با نظر کمیسیون کشاورزی باشد ، بنده در خاتمه عرایضم تقاضایم این است که این یك میلیون و پانصد هزار تومان و برنامه ای که برای آن نوشته اند بنویسند احتیاجات فوری و احتیاجات فوری را البته ما باید تشخیص بدهیم بعلت این که در مسئله آبیاری یك چیزهای سطحی است که همیشه مورد توجه است ولی یك قسمتهائی است که بواسطه گرانی مخارج هیچوقت با این پولها عملی نمی شود درصورتیکه از دوره ٥ و ٤ بنده هر وقت در مجلس یادم بوده است و اینجا مذاکره بوده هیچوقت صورت عمل بخودش نگرفته است این است که بنده تقاضا میکنم و پیشنهاد هم میکنم که موافقت بفرمایند آقای وزیر دارائی که این اصلاح برنامه و آن چیزهائی را که درنظر دارند بکنند. بکمیسیون کشاورزی ارجاع بشود و پس از تصویب کمیسیون کشاورزی عملی شود .

مهندس فریور ـ آقا اینکه نمی‌شود. دو تا مخالف پشت سرهم صحبت کردند .

نایب رئیس ـ بله بنده متوجه نبودم من فکر کردم که ایشان موافق هستند ، حق باشما است .

آقای دکتر زنگنه شما موافقید ؟ (دکتر زنگنه ـ بله بنده موافقم) بفرمائید ،

دکتر زنگنه ـ عرض کنم همانطور که آقایان فرمودند این مبلغی را که اینجا گذارده‌اند یعنی این یك میلیون تومان امروز برای کار آبیاری شاید یك جای کوچکی را بشود دست زد وبنده معتقدم که این یك میلیون تومان را . .

جمعی از نمایندگان ـ عده کافی نیست .

[۷ ـ موقع و دستور جلسه بعد ـ ختم جلسه]

طباطبائی ـ آقا جلسه را ختم کنید .

هاشمی ـ بهتر است جلسه را ختم کنیم .

نایب رئیس ـ اگر اجازه بفرمائید چون عده کافی نیست جلسه را ختم کنیم (صحیح است) **جلسه آتیه روز یکشنبه ۸ بهمن ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور هم بقیه این لایحه و سایر لوایح موجوده**

(مجلس ده دقیقه قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی ـ سید محمد صادق طباطبائی

قانون

متمم قانون اجازهٔ پرداخت دو دوازدهم هزینه‌های دی و آذر ۱۳۲۳ کل کشور

مادهٔ اول ـ وزارت جنگ مجاز است دیون و تعهدات سال ۱۳۲۳ و سالهای قبل خود را از محل اعتبارات مصرف نشده بودجهٔ سال ۱۳۲۲ ومبالغی که بابت مطالبات سالهای گذشته آن وزارتخانه بحیطهٔ وصول درآید باموافقت وزارت دارائی و کمیسیون بودجه پرداخت نماید .

تبصرهٔ ۱ ـ وزارت جنگ و ژاندارمری نیز مشمول مادهٔ ۲٤ قانون متمم بودجهٔ سال ۱۳۱۲ خواهند بود .

تبصرهٔ ۲ ـ وزارت جنگ پرداخت مطالبات قبل از شهریور ۱۳۲۰ را بر مطالبات بعد از آن مقدم بدارد .

مادهٔ دوم ـ الف ـ وزارت دارائی مجاز است معادل نصف اضافه اعتبارات هزینه‌های کارگزینی مواد یك تا ده و اداری مواد ۱۱ تا ۲۱ وزارت خانها و ادارات و بنگاههای دولتی را (باستثنای آنچه مربوط به سازمانهای جدید باشد که برای آنها قانون مخصوصی موجود نباشد) که در بودجه‌های تفصیلی پیشنهادی سال جاری آنها پیش بینی شده مطابق بودجه‌های تفصیلی سال جاری که بکمیسیون بودجه مجلس شورای ملی تسلیم گردیده پرداخت نماید .

ب ـ اضافه اعتبارات یا اعتبار جدید منظور در سایر مواد بودجه‌های تفصیلی سال جاری وزارتخانها و ادارات و بنگاههای بهره برداری و بازرگانی و کارخانهای دولتی که پرداخت آنها ضرورت داشته باشد مشروط براینکه از نصف مبالغ منظور در بودجه‌های پیشنهادی آنها تجاوز ننماید مطابق بند (پ) از ماده واحده مصوب ۲۲ مرداد ماه ۱۳۲۳ بایستی وزارت خانها و ادارات ذیمدخل صورت آنها را باموافقت وزارت دارائی تنظیم و بکمیسیون بودجهٔ مجلس شورای ملی تسلیم نمایند که طی لایحه مخصوصی به مجلس شورای ملی تقدیم و پس از تصویب پرداخت شود .

تبصرهٔ ۱ ـ آموزگاران و مدیران و ناظم های قرار دادی که تا این تاریخ دارای لااقل دهسال پیشینه خدمت میباشند برتبهٔ آموزگاری پذیرفته میشوند « اعم ازاینکه پیمان آموزگاری یا دبیری داشته باشند » مأخذ تعیین درجه آنها طبق قسمت اخیر ماده ۱۵ قانون تعلیمات اجباری مصوبه مرداد ۱۳۲۲ خواهد بود .

تبصرهٔ ۲ ـ مدت خدمت وظیفهٔ کلیه کارمندان بطور کلی جزو سابقه و برای ارتقاء آنها محسوب میشود .

مادهٔ سوم ـ الف ـ اضافه اعتبار وزارت فرهنگ موضوع قانون مصوب نهم مهرماه ۱۳۲۳ که از اول مهرماه ۱۳۲۳ اجازهٔ اجرای آن داده شده بنسبت ششماههٔ آخرسال بمبلغ (۲۵۲۰۰۰۰۰) ریال قابل استفاده خواهد بود که برای اجرای مقررات قانون نامبرده با تأمین اضافات و ترفیعات قانونی کارمندان و خدمتگذاران و هزینه های ضروری دیگری که علاوه براعتبار سال ۱۳۲۲ مورد احتیاج قطعی آن وزارتخانه میباشد پرداخت گردد .

تبصرهٔ ۱ ـ اجرای اشل ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری موضوع ماده واحده مصوب نهم مهرماه ۱۳۲۳ از اول دیماه ۱۳۲۳ خواهد بود .

تبصرهٔ ۲ ـ مفاد ماده فوق باید بطریقی عملی شود که اضافه اعتبار سال ۱۳۲٤ بودجه وزارت فرهنگ ازپنجاه میلیون وچهارصد هزار ریال تجاوز ننماید .

تبصرهٔ ۳ ـ وزارت فرهنگ میتواند بودجه سال ۱۳۲۳ خود را درحدود جمع کل اعتبار مصوب سال ۱۳۲۲ واضافه اعتبار مزبور دراین ماده (۲۵۲۰۰۰۰۰) ریال باموافقت وزارت دارائی تنظیم و بارعایت مقررات این ماده وتبصره های آن بموقع اجرا بگذارد.

تبصرهٔ ۴ ـ وزارت فرهنگ مکلف است برای کسانی که سالها سابقه معلمی داشته وبعلتی مشمول مـاده ۱۲ و ۱۵ قانون تعلیمات اجباری نشده اند تا اول فروردین ۱۳۲٤ لایحه بمجلس پیشنهاد نماید .

تبصرهٔ ۵ ـ دانشگاه مجاز است کلیه هزینه های علمی وفنی مربوط بدانشکده ها را (باستثنای بیمارستانها) در حدود اعتبارات مصوب مجلس شورای ملی طبق مصوبات شورای دانشگاه که اختیارجرح وتعدیل درمواد مربوط را نیزخواهد داشت مستقیماً انجام داده صورت حساب خود را بوزارت دارائی ارسال دارد .

ب ـ اعتبار اضافی مبلغ ده میلیون ریال بوزارت بهداری برای جلوگیری از بیماریهـا جهت ششماهه آخرسال ۱۳۲۳ داده میشود کـه برای خرید و مجهز نمودن ٤۸ آمبولانس (کامیون) و خرید دارو و سایر مخارج مربوطه برای مبارزه بابیماریهای عفونی بمصرف برسد .

این قانون که مشتمل برسه ماده است در جلسهٔ پنجم بهمن ماه ۱۳۲۳ بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ سید محمد صادق طباطبائی